

PROGRAM ROZVOJE OBCE VRČEŇ

NA OBDOBÍ LET
2016 - 2020

Tento dokument byl schválen zastupitelstvem obce Vrčeň dne 14. 12. 2015 usnesením č.
88.

Úvod

Program rozvoje obce Vrčeň je dokumentem, v němž jsou zakotveny rozvojové priority obce Vrčeň. **Tento dokument byl schválen zastupitelstvem obce Vrčeň dne 14. 12. 2015 usnesením č. 88.** Podkladem pro vznik Programu rozvoje obce byl zejména zpracovaný „Program obnovy venkova 2014 – 2018“ a územní plán obce, současné potřeby obce a výhledové náměty, kterými se obec bude postupně zabývat a dle možností řešit.

Představitelé obce vnímali a brali v potaz priority i před vypracováním tohoto dokumentu. Nejaktuálnější dokument sledující priority obce je výše zmíněný „Program obnovy venkova 2014 –2018“. Sjednocená písemná podoba struktury cílů a priorit napomůže k jejich snadnějšímu naplnění – jednak je stanovena hierarchie jednotlivých priorit (které priority jsou důležitější než jiné) a časový plán jejich naplnění, jednak jsou v dokumentu definovány realizační podmínky (konkrétní činnosti, využitelné zdroje financí apod.).

Program rozvoje obce bude oporou pro lepší a efektivnější plánování dílčích úkolů a řízení obce a také oporou pro rozhodovací procesy, tak aby obec efektivněji využívala finanční prostředky z vlastního rozpočtu i dostupné dotace. Představitelé obce se budou moci kromě běžných operativních činností (řešení každodenních problémů) věnovat detailně také dlouhodobějšímu plánování a řízení rozvoje obce.

Program rozvoje obce:

- zachycuje hlavní problémy a předpoklady obce a formuluje možná řešení – umožňuje tak komplexní přístup k řešení problémů a podporuje efektivní využívání finančních kapacit obce;
- je podkladem pro rozhodování orgánů obce v rozvojových záležitostech;
- sladuje představy jednotlivých subjektů o rozvoji obce – slouží tak k prevenci budoucích sporů a zajišťuje kontinuitu udržitelného rozvoje obce;
- podporuje vytvoření platformy spolupráce různorodých subjektů v obci tak, aby byl využit potenciál lidí i organizací působících v obci;
- zvyšuje šance získat finanční prostředky z vnějších zdrojů (např. z dotačních titulů).

Program rozvoje obce Vrčeň byl vypracován v rámci projektu „Elektronická metodická podpora tvorby rozvojových dokumentů obcí“. Program rozvoje obce je hlavním nástrojem řízení rozvoje obce a vznikl na základě poznání situace v obci, názorů a potřeb občanů. Formuluje představy o budoucnosti obce spolu s činnostmi vedoucími k naplnění dohodnutých představ.

Program rozvoje obce Vrčeň byl vypracován v období listopad – prosinec 2015 na pětileté plánovací období 2016 – 2020.

A. ANALYTICKÁ ČÁST

A.1 Charakteristika obce

1. Území

Obec se nachází 35 km jihovýchodně od Plzně v okrese Plzeň-jih, 4 km od centra města Nepomuk. Obec Vrčeň se rozkládá v severní části nepomucké kotliny, na svahu nízké terasy nad ústím Myslívského a Čechovického potoka do Úslavy. Ta severozápadně od vsi, za sousedními Srby, proráží údolí mohutným zalesněným hřbetem s nejvyšším vrcholkem Buková hora (667,9 m) s několika postranními vrcholky (součást přírodního parku Pod Štědrým), přímo nad vesnicí je nižší vrch Chlumeč (534,2 m). Obcí prochází silnice II. třídy č. 191 Nepomuk - Rožmitál pod Třemšínem (Příbram, Praha). Vrčeň se rozprostírá v kotlině v nadmořské výšce 420-450 metrů n.m.

První dochovaná písemná zmínka o obci Vrčeň pochází z roku 1189. Rozléhá se na celkové katastrální výměře 705 ha. V obci, která hospodářství na 100 ha vlastního lesa žije 330 trvalých obyvatel ve 153 číslech popisných. V obci je nepřehlédnutelnou dominantou krásný gotický kostel sv. Vavřince, vystavěný již v I. pol. 14. století.

Celková plocha území obce je 705,28 ha, z čehož 51,3 % zabírá zemědělská půda a 38,2 % tvoří lesní pozemky. Charakter krajiny je částečně lesnický a částečně zemědělský, podíl orné půdy se přibližuje 42 %. Severozápadní částí katastru obce protéká řeka Úslava, do které se vlévá Myslívský potok a Čechovický potok, který pak napájí místní Opatský rybník o rozloze 0,9 ha. V lese Štědrý se nacházejí prameny, které tvoří pro obec zdroj pitné vody. Severozápadní částí katastru obce protéká řeka Úslava, do které se vlévá Čechovický potok, který napájí místní Opatský rybník o rozloze 0,9 ha. Řeka Úslava slouží k rybolovu a vodní turistice. Opatský rybník obec pronajímá k chovu ryb, je využíván i pro sezónní rekreaci a v neposlední řadě svou polohou ve středu obce vytváří významný krajinný prvek. V blízkosti se rozprostírají pole. Za touto obdělávanou půdou se na východě a severovýchodě obce nacházejí lesy. Obcí prochází turistická stezka.

Historické souvislosti

Vrčeň (dříve též Vrčany) je sídlem poměrně starobylého původu. Již k roku 1189 se připomíná jistý Oto z Vrčeně, roku 1216 pak jeho syn Magnus. Zdejší kostel, doložený od 14. století, náležel ve středověku do klatovského děkanátu. Podací právo patřilo zčásti opatům nedalekého cisterciáckého kláštera u Nepomuku a zčásti místním vladykům. Později ves připadla k nepomuckému klášteru a po jeho zániku za husitských válek k panství hradu Zelená hora. Roku 1654 bylo ve vsi celkem 35 usedlostí, z toho však jen 9 selských gruntů. K zelenohorskému panství ves patřila až do zániku patrimoniální správy a sdílela jeho osudy.

Půdorysným jádrem vesnice je rozlehklá, mírně svažité náves přibližně ve tvaru „L“. V nejvyšším bodě návsi, na styku obou kolmých ramen, je situován farní kostel s bývalým hřbitovem a u něj škola a fara. Druhotná, dosti početná chalupnická zástavba vznikala dělením větších gruntů a především pak okolo Čechovického potoka východně od návsi a v samotné enklávě na křižovatce cest nad rybníkem severovýchodně od jádra vsi. Novodobý vývoj přinesl rozšíření vesnice jihovýchodním směrem podle silnice směrem k Nepomuckému nádraží nad Dvoreckým rybníkem.

Dominantou a nejvýznamnější památkou vesnice je farní kostel sv. Vavřince. Z gotického kostela z první

poloviny 14. století se dochoval především presbytář. Dnešní monumentální podobu s vysokou věží kostela vtiskla razantní neogotická přestavba z let 1866-69, při níž byla zvětšena chrámová loď. Další významnou sakrální památkou na katastru Vrčeně je poutní kaple sv. Vojtěcha, situovaná severovýchodně od vsi v lese na svahu vrchu Chlumeč nad silnicí do Čechovic. Raně barokní osmiboká centrála z roku 1684 byla postavena nad zázračným pramenem. Obnovena byla v letech 1819 a 1883. V jejím sousedství stávaly lázně, zaniklé při požáru v závěru 19. století.

Mimořádně významný a početný je také soubor drobné sakrální plastiky. Nejhodnotnější je barokní socha s. Jana Nepomuckého, stojící nad potokem u silnice do Dvorce. Jejím autorem je F.J. Heidegger. Na návsi stojí trojice zlidovělých barokních soch – ve východní části Panny Marie Immaculaty asi z přelomu 18. a 19. století, v severovýchodní (dolní) části s. Jana Nepomuckého a v západní části sv. Vojtěcha. Před kostelem je litinový kříž z roku 1873, další (z roku 1884) stojí u silnice na Dvorce. Náves doplňuje památník obětem I. světové války se sochou lva.

Naproti kostelu je situován areál fary čp. 43. Obytné stavení, stojící na jižní straně farského dvora, je podlouhlá přízemní budova se středním věžovým rizalitem, vystupujícím do patra. Fasády již prošly modernizacemi, zachován zůstal jedině zadržovaný portál lemovaný lizénami. Severně od kostela je patrová eklektická budova školy.

Ve vsi se kromě těchto nejvýznamnějších památek dochoval poměrně hodnotný a neprávem opomíjený soubor lidové architektury. Až do první poloviny 19. století zde výrazně převažovala dřevěná zástavba. Do dnešního dne se zachoval roubený dům čp. 8, stojící na severní straně návsi. Obytné stavení v úhlové skladbě je vzhledem k návesnímu prostoru orientována podélně. Dům, krytý zvalbenou střechou, má roubenou světnici v kožichu, zadní část je zděná. Podle tradice pochází z roku 1786. Roubená komora stojí u čp. 30, u čp. 47 je dřevěná stodola.

Starší zděnou zástavbu z 19. století reprezentuje například atypický patrový klasicistní dům, čp. 10 na severní straně návsi, krytý valbovou střechou. Na jižní straně návsi se dochovala dvojice hodnotných pozdně klasicistních usedlostí. Dům čp. 46 má polovalbovou střechu, v lichoběžníkovém štítu je kapličková nika. Obdobný charakter má sousední dům čp. 47, jeho průčelí ovšem navíc člení pásová bosáž. Naproti domu stojí zděná otevřená kolna, v usedlosti se dále dochovala již zmíněná roubená stodola. Patrový pozdně klasicistní dům čp. 63 byl již v detailech zmodernizován.

Dům čp. 2 na západní straně návsi asi ze druhé poloviny 19. století má hodnotné eklektické průčelí, členěné lizénovými rámy. Stavení kryje sedlová střecha dosud s přesahem trámového zápraží. Naproti domu stojí sýpka s hladkou fasádou, dvůr uzavírá brána s rovným překladem. Na severní straně návsi stojí patrový eklektický dům městského typu. Rovněž v severovýchodní části návsi a v samostatné severovýchodní enklávě se dochovalo několik prostých tradičních domů a chalup.

Vrčeň v průběhu druhé poloviny 20. století dále rostla. Novodobá zástavba se ale naštěstí soustředila převážně mimo historické jádro vsi, je na severní straně návsi vznikl jeden architektonicky nevhodný bytový dům. S výjimkou tohoto zásahu se však vesnice uchovala prakticky nenarušenou hmotovou strukturu. Náves s kvalitní vysokou zelení a dominantou kostela působí dodnes velmi příznivým dojmem. Velmi hodnotné jsou i vnější pohledové kvality – zejména od východu přes rybník. Vrčeň se řadí k památkově nejvýznamnějším vesnicím Nepomucka, přesto až dosud stojí poněkud neprávem stranou pozornosti.

Literatura: FIUD – Karel, 2 000; Líbal – Heroutová, 1979; Poche, 1982; Sedláček, 1909; Tykal, 2 000.

2. Obyvatelstvo

Ke dni 1. 1. 2014 žilo v obci Vrčeň celkem 327 obyvatel. Nicméně za posledních 10 let došlo k mírnému nárůstu obyvatelstva. V následujících letech lze předpokládat spíše stagnaci počtu obyvatel nebo jen mírný růst. V obci je v provozu mateřská škola, základní škola (1. stupeň), obchod se smíšeným zbožím, dobrá dostupnost lékařské péče, dobrá dopravní obslužnost, inženýrské sítě, čímž se obec snaží zatraktivnit lokalitu zejména pro mladé rodiny tak, aby v budoucích letech převažoval trend migrace obyvatel do obce. Nicméně i v této oblasti má obec jisté rezervy, zejména v oblasti volnočasových aktivit obyvatel. V obci např. není adekvátní dětské hřiště či možnost dalšího sportovního vyžití.

Vývoj počtu obyvatel obce Vrčeň v letech 2003 - 2014

Pramen: ČSÚ

Dlouhodobý vývoj počtu obyvatel obce Vrčeň od roku 1910

Pramen: ČSÚ

Věková struktura obyvatel obce Vrčeň v roce 2014

V roce 2014 byl celkový počet obyvatel 327. Počet obyvatel ve věku 0-14 let 64, počet obyvatel ve věku 15-59 let 186, počet obyvatel ve věku 60-64 let 27, počet obyvatel nad 65 let 50. Pramen: ČSÚ

Věkové poměry obyvatel v obci Vrčeň

Z tabulky vyplývá, že v obci Vrčeň je nadprůměrný počet občanů ve věku 0-14 let a naopak podprůměrný počet občanů ve věku 60 a více let. V obci tedy dochází k omlazování populace, což dokládá též "Index stáří" - poměr mezi občany ve věku 0-14 let a občany ve věku 65 a více let.

	Počet obyvatel v roce 2014	0-14 let (%)	15-64 let (%)	65 a více let (%)	Index stáří
Vrčeň	327,00	19,57%	65,14%	15,29%	78,13
Sedliště	107,00	3,74%	74,76%	21,50%	575,00

Tojice	90,00	8,89%	66,67%	24,44%	275,00
Nepomuk	3 773,00	16,59%	67,56%	15,85%	95,53
ORP NEPOMUK	11 619,00	13,78%	66,96%	19,26%	142,36
Okres Plzeň-jih	61 792,00	14,92%	66,90%	18,18%	121,86
Plzeňský kraj	575 123,00	14,82%	66,83%	18,35%	123,81
ČR	10 538 275,00	15,19%	66,97%	17,84%	117,45

Pramen: ČSÚ

Vzdělanostní struktura obyvatel obce Vrčeň v roce 2011

Pramen: ČSÚ

Podle výsledků SLDB 2011 (sčítání lidí, bytů a domácností) má vysokoškolské vzdělání 7,3% občanů, středoškolské s maturitou 19,7% občanů starších 15 let, což jsou podprůměrné hodnoty jak ve srovnání s Plzeňským krajem, tak i ČR. Výsledky statistiky lze interpretovat i tak, že v regionu byla větší poptávka po řemeslnících (učební obory) a vdělanější občané se stěhovali za prací do měst. Vrčeň má ovšem vyšší podíl osob ve věku do 15 let (19,57%), což je dáno vysokým podílem mladšího obyvatelstva v obci. Z tohoto důvodu velká část obyvatelstva dosud neukončila vzdělávací proces a výsledné hodnoty mohou být mírně zkreslené.

3. Hospodářství

Vývoj nezaměstnanosti

Vývoj nezaměstnanosti se v posledních letech přibližuje trendu vývoje celé ČR i jednotlivých krajů. Lze konstatovat, že v oblasti zaměstnanosti vykazuje region nadprůměrně příznivé hodnoty. Míra nezaměstnanosti v obci Vrčeň v říjnu 2015 dosahovala 4,2 % (to představovalo 9 uchazečů o zaměstnání evidovaných na Úřadu práce), což je mírně nad okresním průměrem 3,9 %. Podíl nezaměstnaných v celém Plzeňském kraji v říjnu 2015 dosáhl 4,3 %, v celé ČR 7,5%. Okres Plzeň-jih se na konci roku 2015 řadí ve vývoji míry nezaměstnanosti na přední příčky nejen v porovnání s jinými okresy v kraji, ale i v porovnání v rámci celé ČR. V obci velká část cca 60% zaměstnaných vyjíždí za prací mimo obec. Největší podíl dojíždějících směřuje do Plzně, méně do Nepomuku a dalších měst.

Vývoj podílu nezaměstnaných osob ve Vrčeni

Pramen: ČSÚ

Struktura podnikatelských subjektů podle odvětví v obci Vrčeň v roce 2013

Pramen: ČSÚ

Cestovní ruch

Z hlediska atraktivity cestovního ruchu se obec nachází mimo turisticky vyhledávané oblasti. Disponuje relativně atraktivním okolím, nicméně s nedostatečnou infrastrukturou. Pahorkatinný charakter podhorské krajiny je vhodný především pro aktivní trávení volného času – zejména pěší turistiky, cykloturistiky a další formy krátkodobé rekreace. Zdejší osobitý ráz krajiny dal vzniknout chráněné krajinné oblasti „Pod Štědrým“. Krátkodobou rekreaci lze provozovat v rekreačních objektech, chalupách, lze též využít služeb rodinného penzionu nebo chaty pana Pečenky. Další možností rekreace jsou místní vodní plochy, které slouží k rybolovu i vodní turistice. Obcí prochází turistická stezka. Dalším málo využitým potenciálem obce jsou architektonické a historické památky. Značným lákadlem pro návštěvníky obce je též historická modelová železnice pana Navrátila. Pro osvěžení unavených turistů lze využít místních restaurací „Na faře“ a „U sv. Vojtěcha“. Obec má rezervy v propagaci obce a komunikaci s okolními obcemi k dosažení společného cíle - turistické zatraktivnění regionu. Na příklad obec Tojice může nabídnout turistický cíl volně žijící nutrie, město Nepomuk - historické centrum, zámek Zelená hora, muzea, atd.

4. Infrastruktura

Inženýrské sítě

K veřejnému vodovodu je v obci připojeno 105 domácností. Vodovod je kompletně zásoben z vlastních studen, vrtů v nedalekém vrchu Štědrý a je ve správě firmy Vodovody a kanalizace Starý Plzenec. Obec je též kompletně plynofikována (v r. 2001) a je připojeno cca 55% domácností.

Obec má vybudovanou kanalizační síť na dešťovou vodu (cca 40 let stará), která je v současnosti zakončena volnými výustěmi do místních vodních toků. Splašková kanalizace není v obci vybudována. Další problém nastává ve zpracování odpadních vod. Předpokládaná lokalita pro umístění obecní čistírny odpadních vod je dle územního plánu obce u řeky Úslavy (V Plaňkách). Čistírna ve vedlejší obci Dvorec nemá dostatečnou kapacitu k čištění odpadní vody z obce Vrčeň. Vzhledem ke značné finanční náročnosti je vybudování kanalizace a čistírny odpadních vod možné jen s významnou dotační podporou.

Pokrytí obce internetem je zajištěno formou WIFI, pevnou linkou nebo prostřednictvím poskytovatelů mobilních sítí. V obci dosud není dostupný vysokorychlostní internet. Postupným vylepšováním internetového připojení se zvýší možnosti rychlého spojení s úřady a institucemi, možnosti lepšího postavení na trhu práce, možnosti reklamy podnikatelů na jejich výrobky a získání rozhledu o konkurenci a zvýší se i vzdělanost obyvatel.

Obec je plně elektrifikovaná NN, VN, VVN, veřejné osvětlení je vybudováno na cca 70% území obce. Obecní rozhlas byl nově vybudován v roce 2012, pokrývá 90% obce.

Veškeré inženýrské sítě obce jsou postupně zadávány a zpřístupněny na novém geoportálu obce www.geosense.cz/vrcen přístupném i z obecních webových stránek www.vrcen.cz.

Dopravní infrastruktura

Obec má z velké části vybudovány místní komunikace – vesměs s živičným povrchem. Středem obce prochází silnice II. třídy č. 191 Nepomuk-Rožmitál pod Třemšínem (Příbram, Praha). Napojení na silnici I. třídy č. E49 Plzeň-Písek (České Budějovice) je cca 4 km od obce. Místní komunikace navazují na silniční síť a tvoří tak společnou základní komunikační kostru zástavby. Díky průběžně prováděným rekonstrukcím (cca 50%), zejména v roce 2014 a 2015 jsou ve většině případů v uspokojivém technickém stavu. V částech obce jsou místní komunikace pouze se zpevněným povrchem či frézovaným asfaltem (cca 30%). Výhledově je počítáno s nahrazením nevhodného povrchu živičným povrchem.

Doprava v klidu

Parkování je umožněno před objekty občanského vybavení. Jedná se spíše o menší plochy. Další parkování je možné podél místních komunikací a na soukromých pozemcích občanů. Celkově je v obci nedostatečný počet veřejných parkovacích míst.

Dopravní obslužnost

Většina zaměstnaných obyvatel vyjíždí za prací mimo obec. Podobná situace je i u dětí a mládeže, která vyjíždí z obce do škol. V obci existuje pouze mateřská škola a základní škola, která je pouze prvního stupně, tzn. pětiletá. Žáci a studenti dojíždí každý den do základních, středních i vysokých škol. Vyjíždka se uskutečňuje především do okolních měst, nejčastěji tedy do Nepomuka, Blovic a Plzně. Obec Vrčeň doposud není napojena na žádný integrovaný dopravní systém.

Autobusová doprava

Autobusová hromadná doprava je zajišťována pravidelnými autobusovými linkami Nepomuk-Kasejovice, Nepomuk-Čížkov v obou směrech (též se zastávkou Nepomuk žel. st.). Ve směru na Nepomuk obec obsluhuje v pracovních dnech 12 spojů, v opačném směru 10 spojů.

Zdroj: jizdnirady.cz, ke dni 9.12.2015.

Železniční doprava

Nejbližší železniční stanice je od obce vzdálena cca 1,5 km v obci Dvorec (stanice Nepomuk). Stanice leží na trati č. 190 Plzeň-České Budějovice a je obsluhována jak osobními vlaky, tak i rychlíky, s četností 26 spojů směr Plzeň, 25 spojů v opačném směru. Stanice slouží též jako výchozí bod na lokální trati č. 191 Nepomuk-Blatná s četností 9 spojů směr Blatná, 10 spojů v opačném směru.

5. Vybavenost obce

Domovní a bytový fond

Obytná zástavba v obci je převážně nízkopodlažní (1-2 podlaží), tvořená i původními řadově řazenými zemědělskými usedlostmi s hospodářským zázemím, ale většinou již převažují novější dvojdomky a izolované rodinné domy. Ve starší zástavbě (již zmíněné zemědělské usedlosti) dochází většinou k úpravám fasád jejich zateplením, výměně oken za nová. V obci se nachází 3 bytové domy.

Domovní a bytový fond v obci Vrčeň dle SLDB 2011

Počet domů	133
Počet obydlených domů	92
Podíl obydlených domů	69,17%

Podíl obydlených domů v ČR	83,40%
Počet rodinných domů	89
Podíl rodinných domů	66,92%
Podíl rodinných domů v ČR	72,18%

Pramen: ČSÚ

Rozvojové plochy pro bydlení

V roce xxx byl schválen aktuální územní plán obce. V současné době jsou shromažďovány podklady pro tvorbu nového územního plánu obce, s vyčlenění dalších ploch pro možnou budoucí bytovou zástavbu. Termín pro dokončení je stanoven na rok 2017.

Dále lze pro bydlení využít i stávající budovy a to ať zrekonstruováním, či výstavbou domů nových na místě původních nevyhovujících.

Vybavenost v obci

Vzhledem k populační velikosti jsou v obci zajištěny základní služby občanské vybavenosti - knihovna, MŠ a ZŠ, pošta. V obci je obchod se smíšeným zbožím, restaurace „Na faře“ a „U sv. Vojtěcha“ i s možností ubytování, dále pivní prodejna. V obci se vyskytují řemesla i drobné provozovny - autoopravny, prodejna keramiky, zahradnictví. Přirozeným centrem dojížděk za službami je Nepomuk, případně Plzeň, méně pak Klatovy. V obci se nachází kostel a hřbitov, o který se stará obec.

Budovy ve vlastnictví obce (ZŠ, MŠ, OÚ, č.p. 12) nemají zpracovaný energetický audit. Na základě tohoto auditu budou přijata případná opatření - zejména zateplení vnější schránky budov. Dále je potřeba provést kompletní rekonstrukci budovy č.p. 12 (tzv. hrad).

Školství a vzdělávání

V obci existuje pouze mateřská škola a základní škola, která je prvního stupně (1. – 5. ročník). Mateřská škola je na horní hranici kapacity. Současný stav základní školy prostorově nevyhovuje nárokům pro výuku, je potřeba co nejdříve provést stavební úpravy v budově. V budově základní i mateřské škole byla v předchozích letech vyměněna okna za plastová. Žáci a studenti zpravidla dojíždí každý den do základních, středních i vysokých škol. Vyjíždka do škol se koná téměř výlučně do měst Nepomuk (ZŠ), Blovice (gymnázium), Plzeň. Výjimku tvoří studenti vysokých škol, kteří dojíždí často po celé republice.

Školy a jejich kapacita v obci Vrčeň v roce 2014

	Počet škol	Počet žáků
Mateřské školy	1	56
Základní školy	1	63

Pramen: ČSÚ

Zdravotní péče

V obci není zajištěna zdravotní péče. Občané dojíždějí za zdravotní péčí do cca 4 km vzdáleného města Nepomuk (dostupné autobusem), kde je zajištěna jak péče praktických lékařů, tak i specializovaná pracoviště. Další možností je využití zdravotních služeb ve městech Plzeň či Klatovy. V Nepomuku je provozovaná též rehabilitace. Stanoviště rychlé záchranné služby se nachází ve Vlčicích u Blovic.

Dojezdová vzdálenost (12 km) rychlé záchranné služby splňuje legislativně stanovenou maximální dobu dojezdu.

Sociálně zdravotní péče

Sociálně zdravotní péče je zajištěna v domově s pečovatelskou službou v obci Žinkovy, domovem seniorů ve městě Nepomuku. Pečovatelskou službu pro občany zajišťuje v místě bydliště pí. J. Pečenkova (Domácí ošetrovatelská péče Nepomuk).

Bezpečnostní složky

Bezpečnost v obci zajišťuje služebna Policie ČR ve městě Nepomuk (4 km).

Požární bezpečnost

Primárně zajišťuje požární bezpečnost služebna HZS ve městě Nepomuk (5 km). Obec má též zřízenou zásahovou jednotku obce (s odpovídajícím materiálním vybavením) tvořenou členy sboru dobrovolných hasičů.

Tradiční kulturní akce v obci:

Novoroční výšlap, masopust, májka, pouť, hasičské závody, pochod Chodorova Vrčeň (KČT), folklorní slavnosti „Pod Vrčeňskou lípou“, drakiáda, rozsvěcení vánočního stromku, vánoční jarmark, turnaj ve stolním tenise, půlnoční mše svatá se zpěvy koled a další akce ať už pořádané obcí školou, školkou či různými spolky. Akce bývají velmi hojně navštěvovány občany obce i jinými návštěvníky a nezřídka se stane, že počet návštěvníků akce překoná počet obyvatel obce.

Spolková činnost

Silnou stránkou obce je velice bohatý spolkový život. Působí zde několik spolků. Nejaktivněji v obci v současné době působí Sbor dobrovolných hasičů Vrčeň a spolek Vrčeň. Sbor dobrovolných hasičů kromě své běžné činnosti pořádá v obci různé kulturní akce (např. masopust, hasičské závody, májka, hasičský ples), pomáhá též obci zejména s technickým zajištěním dalších akcí a údržbou veřejných prostranství viz výše. Spolek Vrčeň má od obce v pronájmu obecní rybník. Spolek Vrčeň pořádá rybářské závody, drakiádu, oslavu začátku a konce prázdnin, traktoriádu. Spolek Vrčeň se též stará o „lesní hřiště“ a okolí rybníka (v roce 2015 byla ve spolupráci s obcí vybudována nová pergola s posezením a ohništěm). Dosud málo využívanou příležitostí pro obec je větší zapojení občanů do komunitního života a dění v obci. Příkladem "dobré praxe" byla například výsadba nové jabloňové aleje podé cesty do Tojic v listopadu 2015.

6. Životní prostředí

Pro zhodnocení celkového stavu životního prostředí v obci byl použit tzv. koeficient ekologické stability. Koeficient ekologické stability je poměrové číslo a stanovuje poměr ploch tzv. stabilních a nestabilních krajinnotvorných prvků ve zkoumaném území podle vzorce. V roce 2014 byl tento koeficient pro obec Hvozdná vypočítán na hodnotu 1,03 %, což krajinu obce charakterizuje jako vcelku vyváženou krajinu, v níž jsou technické objekty relativně v souladu s dochovanými přírodními strukturami, důsledkem je i nižší potřeba energo-materiálových vkladů.

Struktura využití půdy

Pramen: ČSÚ

Výměra orné půdy 295,22 ha, zahrad 14,64 ha, trvalých travních porostů 66,12 ha, zemědělské půdy 375,98 ha, lesní půdy 269,12 ha, vodních ploch 7,83 ha, zastavěných ploch 9,97 ha, ostatních ploch 42,38 ha. Hustota zalidnění obce je 46,36 obyv./km². Orná půda zaujímá 41,86% plochy, lesy tvoří 38,16% plochy.

Pramen: ČSÚ

Hlavním zemědělským subjektem obhospodařujícím 80% zemědělsky obdělávané půdy v obci je pak Vrčeňská zemědělská a.s. Zemědělské pozemky jsou využívány jak k pěstování plodin, tak i chovu dobytka, zejména skotu.

Za touto obdělávanou půdou se na východě a severovýchodě obce nacházejí lesy. V KÚ Vrčeň vlastní z celkové výměry 269,12 ha lesů obec Vrčeň cca 100 ha, Lesy České republiky a.s. cca 93 ha, Římskokatolická farnost Vrčeň cca 43 ha. Obcí a přilehlými lesy prochází turistická stezka.

V obci jsou též významné vodní plochy. Kromě Opatského rybníka o rozloze 0,9 ha tvoří významnou součást obce řeka Úslava, do které se vlévají potoky Čechovský a Myslívský. Zejména v okolí řeky Úslavy dochází často k lokálním záplavám, což je též způsobeno značným zanesením koryta řeky. Povodí řeky Úslavy spravuje státní podnik Povodí Vltavy – závod Berounka a i přes urgency obce dosud nedošlo k nápravě nevyhovujícího stavu.

Vzhledem k nízké koncentraci průmyslových objektů v širokém okolí obce je ve Vrčeni velice zdravé životní prostředí, zejména pak čistota ovzduší.

Významným krajinným prvkem obce jsou též desítky "stoletých" lip na návsi, které tvoří dominantu veřejného prostoru. Řada těchto starých lip je však již na hraně své životnosti a ohrožuje své okolí. Bude tedy potřeba některé nejvíce postižené stromy prořezat či nahradit novými.

Odpadové hospodářství

Obec Vrčeň zajišťuje pro své občany svoz tříděného odpadu. Na návsi před hasičskou zbrojnicí jsou umístěny kontejnery na tříděný odpad – papír, sklo, plasty, kovy, tetrapaky, textil. kontejnery jsou vyváženy operativně dle potřeby. Na čtyřech místech v obci je umístěno 6 kontejnerů na bioodpad, které jsou odváženy v intervalu 14 dní. Dále je obcí zajišťován cca 1x za ¼ roku „velký“ svoz plastů, 1x za půl roku svoz nebezpečného odpadu a 1x ročně svoz nadměrného odpadu. V obci Vrčeň není zřízen sběrný dvůr, občané obce mohou využívat (na své náklady) sběrného dvoru v obci Dvorec (cca 1 km), případně kovošrotu Nepomuk (1 km). V rámci služeb probíhá svoz směsného odpadu od občanů a to 1x za 14 dní.

7. Správa obce

Obecní úřad a kompetence obce

Subjekt obce Vrčeň vznikl na základě zákona č. 128/2000 Sb., o obcích a je územním samosprávným celkem s právní subjektivitou. Je základním územním samosprávným společenstvím občanů a tvoří územní celek, který je vymezen hranicemi obce Hvozdná. Obec Vrčeň je spravována zastupitelstvem obce. Zastupitelstvo je sedmičlenné a v jeho čele stojí starosta obce. Obec má dále zřízeny 2 výbory a 3

komise – výbory finanční, kontrolní, kulturní komisi, komisi pro životní prostředí a povodňovou komisi. Dále zajišťuje správu a údržbu obce, obecní zeleně, likvidaci odpadů, podporuje kulturní a spolkovou činnost v obci.

Hospodaření obce

V rámci rozpočtu má obec každoročně vyčleněny finanční prostředky, které slouží k zabezpečení rozvoje obce, její infrastruktury a služeb. Obec v roce 2013 hospodařila s částkou 6 357 000 Kč. S největším objemem financí obec hospodařila v roce 2010, kdy byla na účet obce poukázána dotace na rekonstrukci rybníku. Dotace byly čerpány zejména ze strukturálních fondů EU a ze státního rozpočtu a z kraje a jejich celková výše činila v období 2009 až 2013 cca 8,7 mil. Kč.

Vývoj rozpočtového hospodaření obce Vrčeň v letech 2009 - 2013 (v tis. Kč)

	2009	2010	2011	2012	2013
Daňové příjmy	2 817	2 869	2 876	2 914	4 881
Nedaňové příjmy	1 072	1 134	1 394	1 178	1 205
Kapitálové příjmy	424	352	5	386	3
Neinvestiční přijaté dotace	582	871	724	689	267
Investiční přijaté dotace	250	4 381	400	530	0
Příjmy	5 145	9 607	5 399	5 696	6 357
Běžné výdaje	5 013	5 050	4 560	4 747	5 186
Kapitálové výdaje	5 254	2 009	589	769	0
Výdaje celkem	10 266	7 059	5 149	5 516	5 186
Saldo příjmů a výdajů	-5 121	2 548	249	180	1 171
Podíl kapitálových výdajů	51,17%	28,46%	11,44%	13,95%	0,00%
Podíl běžných výdajů na celkových příjmech	97,43%	52,57%	84,47%	83,34%	81,59%

Pramen: ČSÚ

Vývoj rozpočtového hospodaření v obci Vrčeň v letech 2009 - 2013 (v tis. Kč)

Pozn. Výkyv v rozdílu příjmů a výdajů v roce 2009 a 2010 byl způsoben realizací a následným čerpáním dotace na rekonstrukci rybníku.

Pramen: ČSÚ

Srovnání struktury rozpočtových příjmů v období 2009 - 2013

Pramen: ČSÚ

Komunikace s občany

Komunikace s veřejností je obcí vnímána jako jeden ze základních aspektů, který ovlivňuje kvalitu řízení

obce. Komunikace s občany je řešena několika způsoby tak, aby vyhovovala všem skupinám zájemců o informace bez ohledu na věkovou či jiná omezení. Kromě osobního kontaktu s občany na veřejných projednáních je využívána úřední deska, obecní rozhlas, facebook a webové stránky obce www.vrcen.cz.

Vnější vztahy a vazby

Obec je v současné době členem dvou sdružení obcí, a to Dobrovolný svazek obcí - Mikroregion Nepomucko a Místní akční skupina sv. Jana z Nepomuku.

Mikroregion Nepomucko

Sdružení obcí Mikroregion Nepomucko vzniklo koncem roku 1998 na území cca 1/3 okresu Plzeň-jih, a má v současnosti 27 členských obcí, čítajících zhruba 13 000 obyvatel. Pokrývá území Nepomucka, Žinkovska a Spálenopoříčska. Činnost sdružení je směřována ke zkvalitnění infrastruktury, dobře fungujícímu rozvojovému centru mikroregionu, vzdělávání, občanské vybavenosti obcí, rozvoje cestovního ruchu či záchraně kulturního dědictví. V oblasti cestovního ruchu spolupracuje se sousedními mikroregiony, rozvíjí i spolupráci s magistrátem města Plzně a Plzeňským krajem, MAS sv. Jana z Nepomuku či dalšími subjekty i jednotlivci.

Místní akční skupina sv. Jana z Nepomuku

Místní akční skupina sv. Jana z Nepomuku (MAS) byla ustavena jako občanské sdružení v říjnu roku 2004. Postupně přistupovali další podnikatelé, obce i neziskové organizace. Dnes má MAS již 26 členů, jejichž složení daleko lépe odpovídá požadovanému partnerství veřejného, neziskového a podnikatelského sektoru a také představuje reprezentativnější zastoupení obyvatel území MAS. Členové MAS zastupují jak veřejný, tak soukromý sektor a spojuje je společný zájem na rozvoji území a snaha o sjednocení postupu prostřednictvím společné rozvojové strategie. MAS je otevřenou organizací, což znamená, že je otevřena novým členům, které spojuje společný zájem o rozvoj území.

A.2 Východiska pro návrhovou část

SWOT analýza

Silné stránky

- **míra nezaměstnanosti**
nízká míra nezaměstnanosti v obci i regionu
- **věková struktura obyvatel**
v obci významně převyšuje počet mladých občanů seniory
- **životní prostředí**
zdravé životní prostředí
- **kulturní akce**
bohatý kulturní život v obci
- **spolková činnost**
aktivní spolky
- **historické památky**
zachovalé historické budovy, sochy, pohledy na obec
- **krajina**
rozmanitost krajiny - zemědělská půda, lesy, vodní toky
- **dobrá dopravní obslužnost**
autobusy, vlaky
- **vodovod**
Vlastní zdroj pitné vody. Nový zdroj pitné vody - posílení zdrojů obecního vodovodu (Vrt HV 01).

Slabé stránky

- **propagace regionu**
rezervy v propagaci obce, spolupráce s okolními obcemi
- **kapacita mateřské a základní školy**
mateřská i základní škola jsou na hranici reálné kapacity
- **splašková kanalizace**
Splašková kanalizace v obci chybí.
- **veřejné osvětlení**
v části obce není vybudováno veřejné osvětlení
- **parkovací plochy**
nedostatek parkovacích ploch
- **místní komunikace**
30% místních komunikací je jen se zpevněným povrchem, je nutno opatřit živičným povrchem
- **internetové připojení**
není dostupný vysokorychlostní internet
- **dešťová kanalizace**
vybudovaná cca před cca 40 lety, lze očekávat závady

Příležitosti

- **rozvoj v oblasti bydlení**
- **dopravní obslužnost**
udržení, zlepšení dopravní obslužnosti v obci
- **marketing**
cílený marketing - Vrčeň a okolí jako atraktivní turistická destinace

- **spolky, volnočasové aktivity**
podpora spolkové činnosti a rozšíření volnočasových aktivit
- **občanská vybavenost**
udržení a rozvoj občanské vybavenosti obce - ZŠ, MŠ, obchod, restaurace, pošta
- **imigrace mladých lidí**
imigrace mladých lidí (rodin s dětmi) do obce
- **historické dědictví**
rozsáhlejší využití historických atraktivit obce
- **dotační prostředky**
čerpání dotačních prostředků ze zdrojů EU, státu, kraje
- **zapojení veřejnosti do dění v obci**
větší zapojení veřejnosti do dění v obci

Hrozby

- **stárnutí obyvatel**
stárnutí obyvatel - pokles počtu občanů obce
- **povodně, eroze**
riziko záplav v okolí vodních toků, vodní eroze - splavování zeminy
- **emigrace obyvatel**
emigrace perspektivních věkových skupin obyvatel
- **úvěr obce**
splátky úvěru
- **nízký rozpočet obce**
významnější investiční akce lze realizovat pouze s dotační podporou, z důvodu nízkého rozpočtu je však problém v zajištění spoluúčasti obce na dotovaném projektu

B. NÁVRHOVÁ ČÁST

B.1 Strategická vize

Přirozeně se rozrůstající a bezpečná obec propojená dostupnou infrastrukturou, v níž obyvatelé nacházejí blízkost přírody a klid, historické památky a zároveň velmi kvalitní společenský život s možností zapojení do fungujících místních spolků, které udržují tradice obce. Obec vytváří podmínky pro rozvoj podnikání a spokojený život všech očanů.

B.2 Cíle, opatření a aktivity

Vysoká důležitost

Střední důležitost

Nízká důležitost

Cíl : „Vytvoření podmínek pro rozmanitý občanský život“

Opatření : „Zázemí pro volnočasové aktivity“		Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
—	„Vykoupení soukromých pozemků pro realizaci sportovního hřiště“	2016 - 2016	Zastupitelstvo obce + starosta	300	Vlastní
—	„Zpracování projektové dokumentace na sportovní hřiště“	2016 - 2017	Zastupitelstvo obce + starosta	100	Vlastní
	Vypracování projektové dokumentace k územnímu a stavebnímu řízení a vyřízení potřebných povolení.				
—	„Vybudování sportovního hřiště v obci“	2017 - 2018	Zastupitelstvo obce + starosta	500	Vlastní + externí
Opatření : „Podpora spolkové činnosti“		Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
—	„Podpora aktivních spolků v obci“	2016 - 2020	Zastupitelstvo obce + starosta	0	Vlastní
—	„Podpora pořádání společenských akcí“	2016 - 2020	Zastupitelstvo obce + starosta	0	Vlastní
Opatření : „Zapojení obyvatel do dění v obci“		Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
—	„Organizovat brigády se zapojením obyvatel do života v obci“	2016 - 2020	Zastupitelstvo obce + starosta	0	Vlastní
	„Udržet a rozšiřovat akce v obci“	2016 - 2020	Zastupitelstvo obce + starosta	0	Vlastní
—	„Posílit informovanost o dění v obci“	2016 - 2020	Zastupitelstvo obce + starosta	0	Vlastní

Cíl : „Rekonstrukce budov v majetku obce“

Opatření : „Rekonstrukce ZŠ Vrčeň“	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
------------------------------------	---------	-------------	----------------------	----------------------

 „Stavební úpravy a výměna stropu 1.NP ZŠ Vrčeň - část“ Projektová dokumentace je zpracována již od roku 2014. OD roku 2015 je vydáno stavební povolení.	2016 - 2016	Zastupitelstvo obce + starosta	450	Vlastní + externí
Opatření : „Zateplení budov ve vlastnictví obce“				
 „Energetický audit MŠ, ZŠ, budovy OÚ, budovy č.p.12“ Vytvořit energetický audit u jmenovaných budov, vytvořit PENB - návrh opatření ke snížení energetické náročnosti budov	2016 - 2017	Zastupitelstvo obce + starosta	50	Vlastní
 „Zateplení obálky budovy MŠ“ Okna jsou v budově již vyměněna.	2017 - 2018	Zastupitelstvo obce + starosta	1000	Vlastní + externí
 „Zateplení obálky budovy ZŠ“ Okna jsou v budově již vyměněna	2017 - 2018	Zastupitelstvo obce + starosta	1000	Vlastní + externí
 „Zateplení obálky budovy OÚ + výměna oken a dveří“	2018 - 2020	Zastupitelstvo obce + starosta	500	Vlastní + externí
 „Zateplení obálky budovy č.p.12 + výměna oken a dveří“	2018 - 2020	Zastupitelstvo obce + starosta	1500	Vlastní + externí
Opatření : „Izolace budovy OÚ proti zemní vlhkosti“				
 „Zhotovení svislé izolace proti zemní vlhkosti“ provedení drenáže, svislé izolace proti vodě , žlabů na dešťovou vodu, chemické injektáže - clony = vodorovná izolace zdiva	2016 - 2018	Zastupitelstvo obce + starosta	100	Vlastní
Opatření : „Stavební úpravy budovy č.p.12“				
 „Aktualizovat stávající projektovou dokumentaci“ Předem projednat a aktualizovat dispoziční a funkční využití budovy	2017 - 2018	Zastupitelstvo obce + starosta	100	Vlastní
 „Provedení rekonstrukce budovy - stavebních úprav“	2018 - 2020	Zastupitelstvo obce + starosta	3000	Vlastní + externí

Cíl : „Udržitelnost a rozvoj veřejných prostranství obce“

Opatření : „Údržba a obnova zeleně v obci“				
 „Zpracování analýzy zdravotního stavu stromů na území obce“	2016 - 2016	Zastupitelstvo obce + starosta	20	Vlastní
 „Prořezání příp. vykácení rizikových vzrostlých stromů“	2016 - 2017	Zastupitelstvo obce + starosta	50	Vlastní
 „Výsadba nových stromů“ náhrada za vykácené vzrostlé dřeviny	2017 - 2018	Zastupitelstvo obce + starosta	20	Vlastní
Opatření : „Revitalizace bývalého lomu - pískovny“				
 „Trvale vyjmout plochu bývalé pískovny z ochrany ZPF“	2016 - 2016	Zastupitelstvo obce + starosta	70	Vlastní

— „Změnit kulturu pozemku z orné půdy na ostatní plochu“	2016 - 2016	starosta	0	Vlastní
— „Zbývajcí část pozemku pronajmout pro zemědělskou činnost“	2016 - 2016	starosta	0	Vlastní
Opatření : „Údržba a rekonstrukce místního hřbitova“				
	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
— „Pravidelná údržba hřbitova“	2016 - 2020	Zastupitelstvo obce + starosta	100	Vlastní
✓ „Rekonstrukce zdí a vrat hřbitova, studna“	2019 - 2020	Zastupitelstvo obce + starosta	0	Vlastní

Cíl : „Rekonstrukce místních komunikací“

Opatření : „Opravy místních komunikací“				
	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
— „Běžné opravy a údržba místních komunikací“	2016 - 2020	Zastupitelstvo obce + starosta	100	Vlastní
Opatření : „Rekonstrukce místních komunikací“				
	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
— „Nahrazení povrchu prашných cest živičným povrchem“	2017 - 2020	Zastupitelstvo obce + starosta	1000	Vlastní + externí
— „Vybudování chodníků podél komunikací“	2018 - 2020	Zastupitelstvo obce + starosta	200	Vlastní + externí

Cíl : „Splacení úvěru obce“

Opatření : „Splacení úvěru obce“				
	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
⬆ „Splacení úvěru obce“	2016 - 2020	Zastupitelstvo obce + starosta	1250	Vlastní

Cíl : „Vytvoření podmínek pro rozvoj obce“

Opatření : „Vytvoření podmínek pro novou výstavbu v obci“				
	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
⬆ „Aktualizace - vytvoření nového územního plánu obce“	2016 - 2018	Zastupitelstvo obce + starosta	250	Vlastní + externí
— „Prodloužení stávajících inženýrských sítí“	2017 - 2020	Zastupitelstvo obce + starosta	1000	Vlastní + externí
vztahuje se na zemní plyn, vodovod, dešťovou kanalizaci, veřejné osvětlení, obecní rozhlas				
— „Rozšíření sítě místních komunikací“	2016 - 2020	Zastupitelstvo obce + starosta	1000	Vlastní + externí

B.3 Podpora realizace programu

Monitoring realizace PRO

Naplňování Programu rozvoje obce bude sledovat starosta. Zejména bude iniciovat realizaci opatření a aktivit, vyhledávat možné zdroje financování aktivit, projednávat a schvalovat změny a aktualizace PRO.

Monitoring, tedy sledování průběžného naplňování PRO, bude provádět zastupitelstvo obce každoročně před koncem kalendářního roku (v době tvorby rozpočtu na další rok). Budou sledovány zejména:

- aktivity naplánované na daný rok – které byly realizovány, které realizovány nebyly (a proč),
- aktivity naplánované na další rok a jejich finanční náročnost.

Tento přehled bude sloužit zastupitelstvu jako podklad pro sestavení ročního rozpočtu a rozpočtového výhledu. V posledním roce platnosti stávajícího PRO (2020) bude sloužit také pro vypracování komplexního zhodnocení stávajícího PRO a jako podklad pro jeho aktualizaci.

Způsob aktualizace PRO

Program rozvoje obce je živým dokumentem, který je nutné revidovat či aktualizovat dle průběhu realizace jeho dílčích částí. Podnětem k aktualizaci PRO může být závažná změna vnějších podmínek, naplnění části PRO, či potřeba stanovení nových cílů. Podnětem k aktualizaci **nemá** být změna politické reprezentace obce.

Dílčí revize dokumentu (v průběhu jeho platnosti) budou probíhat v případě potřeby – úpravy stávajících aktivit, zařazení nových či vyřazení již neaktuálních. Podkladem pro dílčí revize budou aktualizované seznamy aktivit a výstupy monitoringu. Podklady připraví osoba odpovědná za monitoring realizace PRO. Změny budou prováděny přímo do dokumentu, dokument bude v úvodu obsahovat seznam revizí. Po každé revizi se PRO označí datem, ke kterému se vztahuje. Aktualizace PRO a jeho změny budou schváleny zastupitelstvem obce. Aktualizovaný PRO bude zveřejněn na internetových stránkách obce.

Způsob financování PRO

Základním **zdrojem financování** rozvojových aktivit jsou vlastní zdroje obce. Předpokládá se také možnost spolufinancování z veřejných rozpočtů (kraje, ČR, fondy EU), případně ze soukromého sektoru. Předpokládané zdroje financování jsou popsány u jednotlivých aktivit. V průběhu naplňování PRO bude docházet k zpřesňování informací o možnostech finančních zdrojů podle aktuálních informací o dotačních zdrojích apod.

Do tvorby návrhu rozpočtu obce na další rok budou vždy zapracovány i předpokládané náklady na realizaci aktivit z PRO, které jsou naplánovány na daný rok.